

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriłło

w sprawie z powództwa J.Ś. i J. J.
przeciwko G. Spółce Akcyjnej w W.
o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez
wypowiedzenia i wynagrodzenia za pracę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 25 maja 2021 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 28 listopada 2019 r., sygn. akt XXI Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz każdego z powodów kwotę
po 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 28 listopada 2019 r. oddalił apelację pozwanej G. Spółki Akcyjnej w W. od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 21 marca 2019 r., zasądzającego od pozwanej: na rzecz powoda J.J. kwotę 17.121,56 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia wraz z ustawowymi odsetkami (pkt I) i na rzecz powoda J. Ś. kwotę 10.493,86 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia (pkt II), a nadto na rzecz powoda J.Ś. kwotę 6.627,70 zł

tytułem wynagrodzenia za pracę od 1 lipca 2016 r. do 12 lipca 2016 r. wraz z ustawowymi odsetkami (pkt III), zaś dalej idące powództwo oddalił (pkt IV).

Od powyższego wyroku strona pozwana wniosła skargą kasacyjną, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w W. w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy: 1) art. 278 § 1 k.p.c., przez jego błędne niezastosowanie i nieprzeprowadzenie dowodu z opinii biegłego informatyka, mimo że w sprawie istniała konieczność weryfikacji rzeczywistej ilości wejść na strony G. przy użyciu wiadomości specjalnych ze względu na specyfikę materii oraz ich wagę dla ustalenia poprawności opinii sporządzonej przez S. K., na podstawie której podjęta została decyzja o rozwiązaniu umów o pracę z powodami; 2) art. 228 § 2 k.p.c., przez jego błędne niezastosowanie, a mianowicie pominięcie i rozstrzygnięcie wbrew faktom znanym Sądowi z urzędu, a dotyczącym okoliczności istotnej dla rozstrzygnięcia sprawy, co doprowadziło do błędnego uznania, że rozwiązanie umów o pracę z powodami nastąpiło na podstawie raportu zawierającego rzekomo niepełne dane, a co za tym idzie, że zarzuty postawione powodom były nieprawdziwe.

Z powołaniem się na powyższe zarzuty, strona pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy; ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na jej oczywistą zasadność.

W uzasadnieniu wniosku podniosła, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej wyraża się w uchybieniu przepisom dotyczącym powołania dowodu z opinii biegłego. Sąd stwierdził, że bezprzedmiotowe było przeprowadzanie dowodu z opinii biegłego informatyka, gdyż pozwana rozwiązała umowy o pracę z powodami w oparciu o rzekomo niepełny raport, pomijający ilość wejść („klików”) na podstrony G., podczas gdy autor raportu wskazywał, że uwzględniał podstrony. W sytuacji takiej rozbieżności, zweryfikowanie ilości wejść na strony G.(tzw. kliknięcia) wymagało wiedzy specjalistycznej, której Sąd nie posiadał. Według skarżącej,

orzeczenie zapadło więc z rażącym i oczywistym naruszeniem przepisów oraz podstawowych zasad obowiązujących w państwie prawa.

Nadto, Sąd Okręgowy dopuścił się obrazy art. 228 § 2 k.p.c., albowiem miał wiedzę odnośnie do faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy, co wynikało z innego postępowania sądowego toczącego się przed tym samym Sądem i dotyczącego tych samych stron. Sąd jednakże pominął ten fakt, co doprowadziło do błędnego uznania, że rozwiązanie umów o pracę z powodami nastąpiło na podstawie raportu zawierającego rzekomo niepełne dane, a co za tym idzie, że zarzuty postawione powodom były nieprawdziwe. Naruszenie tego przepisu spowodowało wydanie przez Sąd oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Orzeczenie to obarczone jest bowiem poważnymi uchybieniami uzasadniającymi usunięcie orzeczenia z obrotu.

Odpowiedź na skargę kasacyjną złożyli obaj powodowie, wnosząc o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania albo o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurydycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

Analiza wniesionej skargi kasacyjnej przeprowadzona pod kątem wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że pozwana wykazała, iż zachodzi przesłanka przedsądu w postaci oczywistej zasadności skargi.

Wypada zauważyć, że zgodnie z art. 398³ § 1 k.p.c., skargę kasacyjną można oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego lub podstawie naruszenia przepisów postępowania. Obie podstawy kasacyjne pozostają ze sobą w związku funkcjonalnym. W świetle art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c., nie jest bowiem możliwe prawidłowe zastosowanie prawa

materialnego bez zgodnego z prawem procesowym ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 r., I PK 164/05, Monitor Prawa Pracy 2006 nr 10, s. 541). I odwrotnie – zarzuty naruszenia przepisów postępowania mają znaczenie, jeżeli uchybienia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), zatem wpierw decyduje prawidłowo rozumiane prawo materialne, które określa przesłanki dochodzonego świadczenia, a te wyznaczają, jakie ustalenia stanu faktycznego są konieczne i mają znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu (art. 227 k.p.c.). Zarzuty podstawy procesowej nie mogą być dowolne, lecz muszą pozostawać w związku z normą prawa materialnego, od której zależy wynik sprawy. Poza tym nie powinny pomijać ograniczenia z art. 398³ § 3 k.p.c., w myśl którego podstawy skargi kasacyjnej nie mogą stanowić zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. W postępowaniu kasacyjnym zachodzi też związanie ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Zarzuty naruszenia przepisów postępowania mogą być zatem podstawą skargi kasacyjnej jedynie wówczas, gdy uchybienie tym przepisom mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 2 k.p.c.). Konieczne jest więc odpowiednie zredagowanie każdego z zarzutów naruszenia przepisów postępowania, przez wskazanie, jaki wpływ na sposób rozstrzygnięcia sprawy miały podnoszone przez skarżącego uchybienia procesowe (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2014 r., IV CSK 679/13, LEX nr 1511203).

Skarga kasacyjna strony pozwanej nie spełnia tego wymagania. Skarżąca ograniczyła się w niej do sformułowania, że zarzuca „rażące i oczywiste naruszenie przepisów oraz podstawowych zasad obowiązujących w państwie prawa”, wskazując (tak w podstawach kasacyjnych, jak i we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania) tylko na obrazę przepisów prawa procesowego (art. 278 § 1 k.p.c. i art. 228 § 2 k.p.c.) i nie próbując powiązać zarzucanych uchybień z naruszeniem prawa materialnego, a tym samym wykazać wpływu zaistniałych - w jej ocenie – wadliwości postępowania na wynik sprawy. Tymczasem stawiane w podstawach skargi zarzuty naruszenia prawa procesowego dla ich zasadności powinny wskazywać, jakie znaczenie miałyby te uchybienia dla wyniku sprawy, który jest rezultatem subsumcji prawa materialnego do ustalonego stanu faktycznego. W

skardze kasacyjnej pozwanej brak jest takich elementów. Z tych względów trudno przyjąć, by skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona.

Nadto skarżąca w istocie kwestionuje dokonaną przez Sąd drugiej instancji ocenę dowodów. W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy opierając się na zebranych materiale dowodowym, dokonał jego swobodnej oceny, wskazując, z jakich powodów uznał zarzuty apelacji za bezzasadne (uzasadnienie wyroku s. 19-24). Podnoszone przez skarżącą w tym zakresie argumenty stanowią zatem polemikę z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi, co zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. uchyla się spod kontroli kasacyjnej.

Wobec niewykazania istnienia powołanej w skardze kasacyjnej przesłanki przedsądu, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji. O kosztach postępowania rozstrzygnięto stosownie do art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).